

Bovary je v resnici Charles, ne Emma

PREJELI SMO: Intervju z igralko Arno Hadžialjević nam je v objavo poslala gimnazijka Neja Vičič.

DELITE NA : : NATISNI

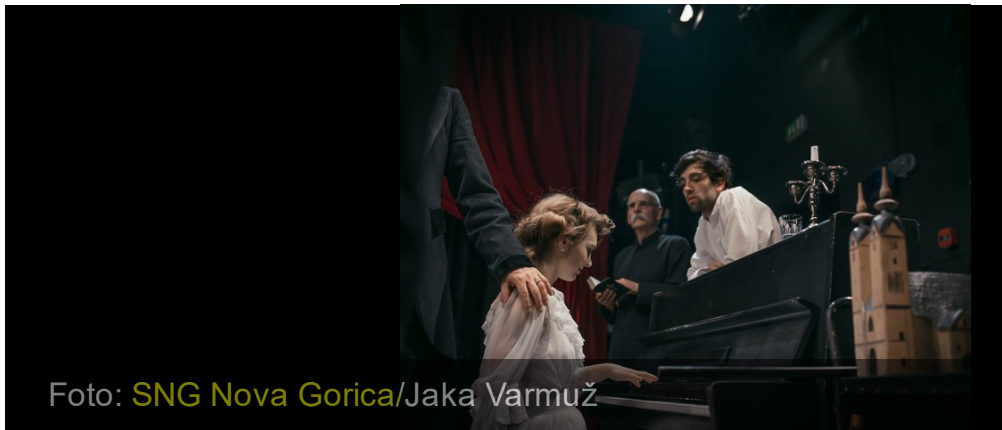

Foto: SNG Nova Gorica/Jaka Varmuž

Z igralko **Arno Hadžialjević** sem se pogovarjala o njeni vlogi Emme Bovary v uprizoritvi dramatizacije znamenitega **Flaubertovega** romana, za katero je poskrbel **Nebojša Pop Tasić**, režirala pa jo je mlada režiserka **Yulia Roschina**, ki je za režijo prejela Borštnikovo nagrado. Premiera je bila 15. aprila 2015 na malem odru **SNG Nova Gorica**.

Glavna igralka v predstavi Arna Hadžialjević se je rodila leta 1984 v Ljubljani ter leta 2008 diplomirala na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, smer Dramska igra in umetniška beseda. Sedaj že šest let sodeluje z ansamblom v **SNG Nova Gorica**. Za svoje delo je prejela že številne nagrade, med njimi tudi Borštnikovo nagrado za mlado igralko leta 2008, nagrado tantadruj za igralsko stvaritev 2014/2015 za vlogo Emme Bovary in nagrado Sklada Staneta Severja 2015 za igralske dosežke v slovenskem poklicnem gledališču, med drugim tudi za vlogo Emme Bovary v predstavi *Gospa Bovary*.

Kako se spominjate svojega prvega branja romana?

Medlo. Zelo lepo me je popeljal v drugi svet. Lahko ti opišem svoje zadnje branje, preden smo se lotili tega projekta – bereš ga nekoliko drugače kot

sicer, ker veš, da te čaka neka pot. Bereš ga s posebno pozornostjo, dotikaš se nekih tem pri sebi, ki se jih sicer ne bi. Tudi pri Flaubertu je čutiti simpatijo do tega lika, do Emme Bovary.

Pravzaprav res. Ko enkrat poznaš zgodbo, bi pričakoval, da bo pisatelj Emmo bolj preziral, kot jo.

V bistvu se vse zgodi v tebi, ti si tisti, ki vse to - če že moraš presojati - presojaš, dojemaš in vrednotiš. Če avtor sodi, imaš ti veliko manj maneverskega prostora, da sodeluješ z materialom, ki ga bereš.

Kakšen prvi vtis je na vas pustila Emma Bovary?

Spet se bom navezala na svoje zadnje branje romana. Pusti vtis, da gre za nekaj, kar je zelo znano, nekaj, kar lahko prepoznaš pri sami sebi kot ženski. Nekaj, s čimer se lahko poistovetiš in raziščeš pri sebi, dobiš nek vpogled vase. Blizu ti je, zato lahko to razumeš, ampak seveda pride do točke, ko se zaveš, da je treba to sedaj narediti. Takrat se pojavi dvom, zgraditi moraš zaupanje vase in dati skozi drugačen proces. Ko bereš, ti to dojemaš. Tako kot jaz zdaj gledam tebe, te dojemam in te razumem, a če bi te morala zaigrati, bi morala iz popolnoma drugega zornega kota pristopiti k temu, kar je končni produkt, torej ti. Ženskam je, mislim, da, že prirojeno to, da sanjarimo. Hrepenimo po nečem, česar ni tukaj, ampak tam, to pa ustvari čudno napetost, ki pa ni najbolj produktivna, če živiš v tem trenutku, zdaj.

Torej so vaše osebne izkušnje vplivale na vaše doživljanje lika in grajenje vloge.

Absolutno. Tvoja življenjska spoznanja so tista, ki ti omogočajo določeno razumevanje. Tako kot jaz njo razumem, tako jo lahko samo jaz naredim. Nekdo drug bi jo zagotovo zaigral popolnoma drugače, pa bi vseeno to bila Emma Bovary, vendar iz razumevanja sveta tiste osebe. Rekli so mi, da mi je ta vloga pisana na kožo, ampak ko ti enkrat razumeš, kaj govoriš, in je za tem nek smisel - to je tvoje. Samo ti lahko to tako narediš, seveda ti je pisano na kožo.

Kako ste se pa spopadali z uprizoritvenim tekstom?

Nisem se spopadala, bolj sem sodelovala z njim. Velikokrat se zgodi, da se z besedilom spopadaš, ampak v tem primeru se je zgodilo, da smo tudi z režiserko imeli poseben odnos, veliko smo delali z asociativnim materialom in ga vsakodnevno delili med seboj. Veliko je bilo govora o tem, kaj je ženska danes, kaj je ženska v bibličnem smislu in kaj je ženska v smislu

krščanske družbe. Kaj je vloga ženske postala in kaj je v resnici, zakaj se ženska tolikokrat počuti kor žrtev in zakaj mora tolikokrat hrepeneti po drugih stvareh, namesto da ji je omogočeno, da je tu, kjer je. Veliko je stvari, ki pripeljejo do tega, da Emma sploh nastane. Skoraj vsaka ženska ima v sebi del Emme Bovary. Ogromno je majhnih stvari, ki so tako skrite in jih mi živimo ter jemljemo kot samoumevne. Tako da ni šlo za spopadanje, temveč za odkrivanje slojev čebulice, da smo kasneje prišli do srži, kar je bil zelo lep proces.

Se pravi, da je sodelovanje z ostalimi člani ekipe (režiserko, dramaturgom, ostalimi igralci) potekalo brez večjih problemov?

Seveda pride do zagat, do trenutkov, ko se zdi, da ne bo šlo več naprej. Pride do trenutkov, ko kaže, da bo preveč zbolelo, če greš naprej. Da bo potrebno zrušiti kako bariero, kar ti omogoči, da bolje sočustvuješ, čustvuješ sploh. Da se spustiš v intimo in s tem na neki način tudi razkrivaš samega sebe, to pa lahko zgleda strašno, zelo velik problem. V resnici pa so to sladki problemi, ker čim pride do te točke, imaš možnost to razrešiti in iz takega projekta priti veliko lepši, večji, boljši človek. Seveda smo imeli probleme, vedno pride do trkov in nesoglasij ter do tega, da je treba narediti pavzo, ker ne moreš več. Pride do tega, da te preveč zaboli, ker se tako poistovetiš s tem, pa vendar sploh ne gre zate. Včasih moraš stopiti korak nazaj, pogledati, kaj sploh počneš, videti sebe, kako reagiraš na določene stvari, in si reči: »Dobro, zdaj sem se odločil, grem v to. Ni me sram. Tudi če me je sram, šel bom čez to.« Tako se tudi razgališ na neki način.

Vendar to veste samo vi, igralci, publika tega ne vidi.

Vendar se čuti. Mi poznamo nihanja, ena predstava je zelo dobra, ena manj, ampak reakcije občinstva načeloma so vedno pozitivne. V ljudeh se nekaj zgodi, v tem procesu so z nami, dve uri v zelo vroči dvorani oziroma na odru, kjer je neznosno, stoli so trdi. Ampak nekaj, kar je živo, je vse, kar se v procesu zgodi. Vse, kar razkriješ, kar odpade, ker ni potrebno, da je na odru, to je privlačno. Ni toliko v samem tekstu, ki ga govoriš, privlačno je, ko se vidi, da je to posledica nekega procesa in zahtevnejši kot je proces, več kot je problemov, bolj je privlačno gledati, lažje je publiki sodelovati pri sprejemanju informacij, ki niso samo na nivoju besedila, temveč tudi v dožemanju, ki je bolj ne-razumskega tipa.

Ste imeli tudi vi kaj besede pri tem, kakšen bo končni rezultat, ali je bilo več ali manj vse na režiserki in dramaturgu? Ste imeli možnost

improvizirati ali je bilo vse že vnaprej določeno?

Yulia je režiserka, ki zelo samozavestno dopusti, da se določene stvari zgodijo same od sebe in na momente deluje, kot da ne drži vseh niti v svojih rokah – v pozitivnem smislu. Opazuje, gleda in razvršča, kar je dobro in kar ni, vendar to počne na tak način, da imaš ves čas občutek da si zelo pomemben faktor. Zelo veliko je bilo pogovora, sodelovanja, vedno je prisluhnila, če se je našel kakšen razmislek, predlog, zagatica, da se ni dalo skozi. Zelo je pomembno, da imaš tam nekoga, ki vodi ves ta cirkus, vendar ima tudi razumevanje in posluš za tvoje želje.

Ste bili s končnim rezultatom zadovoljni?

Da, zelo sem bila zadovoljna. To dejansko dojameš šele ob stiku s publiko – mi se v dveh mesecih vaj že navadimo in določenih stvari ne moremo več ponavljati, ker ni odziva, saj tisti, ki nas vedno gledajo, že vedo, kaj se bo zgodilo. Vedno je prisotna tudi kritika, saj se do zadnjega dne še vse gradi. S publiko pa stvar postane živ organizem in istočasno z odvijanjem dogajanja dobivaš tudi povratne informacije, ki pa so pravi indikator tega, kar si naredil. Brez publike ni predstave. Publika ti omogoči tudi, da sam vidiš, kaj si naredil. Potrebno je imeti spoštljiv odnos do občinstva, ker je to tisto, kar omogoča razumevanje. Ti si samo neka tema, neka postavitev, publika pa omogoča, da to postane lepo, pretočno.

Kako ste se počutili pred »poroto«? Ste občutili, da bolj sodijo Emmi ali Arni?

Dobro vprašanje. Brez dvoma so sodili tudi meni, ampak to se zgodi na nekem drugem nivoju, o katerem nismo niti govorili. Vendar se zgodi, Emma se zgodi. Jaz sem na odru, Emma se pa zgodi. Dogajanje je postavljeno v ring, pred poroto, ki ima možnost soditi, obsojati, gledati zviška, reči: »To se mene ne tiče, poglej, kakšna si ti.«

Lahko pa rečejo tudi: »Kako je to mogoče, saj je, kot da bi gledala sebe.«

In to se tudi zgodi, kljub temu da je postavljena na tak način, kot je. To boš ti znala bolje povedati, kaj se v gledalcu zgodi. Začetek je vselej precej mukotrpen, saj v samem začetku izveš, kaj se bo zgodilo v predstavi. V prvih desetih minutah je vse razjasnjeno, kje je torej suspenz? To je bila drzna odločitev, saj gledalec ve, da predstava traja dve uri in ve, kaj se bo zgodilo. Nadaljuje se z mojim monologom, nato s Katekizmom, potem pa se

počasi, počasi, preko konj in jezdecev zavrtimo v to iluzijo, ki jo Emmina domišljija ustvari. Tam se predstava zares začne. Na odru se zdi, da je začetek rahlo mukotrpen, ker se vse odvija v počasnem ritmu, ko pa nastopimo vsi, je veliko lažje gledati, publika se sprosti in gre z nami v dir.

Ko sem jaz gledala predstavo, sem uživala v vsaki sekundi. Res je pustila nek pečat.

Zelo je lepa, tudi za videti, zelo estetska. Morda se v prvih petnajstih minutah vsak gledalec ukvarja sam s seboj – manj kot se dogaja na odru, več možnosti imaš ti kot gledalec, da se vklopiš. Hitrejše kot je dogajanje, močnejši kot je ritem na odru, lažje se je prepustiti in izstopiti iz svojega uma. Verjamem, da ima marsikdo problem s tem, da sedi osvetljen na odru, tako osvetljen, da ga lahko vidi še nekdo z nasprotne tribune.

Kaj vas je najbolj fasciniralo pri Emmi Bovary?

Determiniranost, vztrajnost, odločnost, ampak hkrati krhkost. Ta kombinacija močne volje in duha, ki je krhek. Ona ni razrvana, ona je fragilna. Zdi se mi zelo zanimiva, prav ženska kombinacija, ki se me je dotaknila in preko nje spoznala moč ženske energije. To je v pozitivnem smislu, ker je kljub odločnosti nežna, saj je odločnost pri ženski velikokrat agresivna. Preko Emme sem dobila ogledalo, prav v tej kombinaciji, ki je osvetlila mene samo.

Všeč mi je, kako je že v romanu Flaubert napisal tako, da je z vsako osebo drugačna. Tako je z nami v resničnem življenju – vsak si želi zase verjeti, da je trdna osebnost, pa se hkrati ne zaveda, koliko se spremeni, ko pride v stik z nekom drugim.

Res je, vendar kdo sploh si, sam po sebi? Lahko verjameš v to, da se počutiš krasno in da ti nič ne more do živega, lahko pa pride dan, ko se počutiš tako slabo, da bi najraje ostal v postelji. Za koga gre? Potem pa so tu še kombinacije z drugimi ljudmi. To so energetske stvari, ki se dopolnjujejo. Tisto, kar nekomu manjka, drugi doda. Česar je nekje preveč, drugi odvzame. Ves čas igramo vloge. Roman je res krasno napisan. Bolj kot se ji s časom podira iluzija o tem, kar je mislila, da bo dobila s Charlesom, bolj se ji gradi nova iluzija. Tako začne razpolagati z njegovim denarjem in zakrivati samo sebe – z razkošnim klobukom in fantastičnimi čevlji se počuti, kot da bolje stoji, in s tem tudi spremeni odnos do same sebe.

Kaj za vas pomeni bovarizem?

Glede na to da je Emmin priimek Rouault, bovarizem povezujem s Charlesom. Bovarizem je nemoč stopiti korak v smer, v katero si želiš, zaradi tega, ker ne veš, česa si želiš. Bovarizem je apatija duha. Bovarizem je nesprejemanje samega sebe, nezavedanje samega sebe. A je to kakšen izraz?

Bovarizem predstavlja idejo propada osebe zaradi prevelikega razmaka med njegovimi visokimi ideali in kruto stvarnostjo.

To je neka moška logika, Bovary je v resnici Charles, ne Emma. Zakaj se zruši ideal? Zato, ker nekdo ni sposoben biti on sam. Charles ni sposoben biti on sam. Tu je še problem mame. Mati poskrbi za svojega sina in lahko do smrti skrbi zanj. Najde mu stanovanje, najde mu ženo, najde mu vse. Sinu želi omogočiti vse najboljše, in to počne iz ljubezni, vendar se ne zaveda, da bo sin moral enkrat ostati brez nje in se postaviti na svoje noge. Od tod torej Bovaryju odsotnost potence – v seksualnem in tudi vitalnem, življenjskem smislu. Ne moreš stati na mestu, ker tako kot kolo - padeš.

Se vam zdi bovarizem še vedno aktualen?

Seveda je, saj je posledica dezinterpretacije Svetega pisma. Pozabili smo, da je imel Adam pred Evo še eno ženo. Ime ji je bilo Lilit in je bila hkrati ženska v pravem smislu besede za svojega moškega, vendar istočasno samostojna, samosvoja ženska. Adamu pa to ni bilo všeč, saj je kot moški želel imeti kontrolo nad njo, zato je Boga prosil za novo ženo. Lilit je bila poslana v vražjo deželo, kar je čista simbolika – ženska v svoji pravi potenci je bila spodkopana, Adam pa je dobil novo ženo, ki je postala standard za vse ženske, ki so ji sledile: pokorne, uslužne, ponižne, podrejene, tiho ... Kompleks moškega in kompleks ženske se mi zdita problematična v današnjem svetu, saj ženska ne ve več, kako biti ženska, in moški ne ve več, kako biti moški. V zgodovini poznamo cel kup dogodkov, kjer je bila ženska zažgana na grmadi, nerazumljena. Tudi emancipacija ženske je zelo moška poteza, ker smo si drugačni. Nismo enakopravni. Enakovredni že, vendar ne enakopravni. Ženska ima svoj topos, svoje mesto, kjer se na svoj način uresničuje, moški pa svoje mesto in svoj način. Ravno v tej razliki pa se lahko dopolnjujeta. Tu bi mi lahko marsikdo oponiral, ampak mislim, da se je ženska emancipirala na moški način – potentno. V resnici je pa ciklična – ona je tista, ki rodi, ki ima cikel, ki je neposredno povezana z luno. Zavest o tem omogoča ženski, da je ženska. Zavest o tem pa ni prisotna. V

zadnjem času se malce prebuja, ampak ni prisotna. Ženska misli, da mora parirati moškemu, poleg tega pa še na njegov način. Lahko bi rekli, da je lep opis tega razpada ženske in moškega prav zgodba Gospa Bovary.

Ali ste se v kostumu počutili kaj bolj Emma Bovary kot brez njega?

Da, kostum naredi ogromno. Odvisno je tudi od maskerke - če je vse točno naredila, greš tudi na oder bolj samozavesten. S sliko, ki jo vidiš v ogledalu, stopiš na oder, in kljub temu da ne gledaš samega sebe, čutiš, kako okoli tebe plapola tisto krilo in kako ti stojijo lasje. Ni vse, je pa nedvomno nekaj. Dobiš še dodaten občutek, kakšen naj bi bil.

Ste imeli kaj treme, glede na to da je Gospa Bovary svetovno znan in pomemben roman?

Tako ti bom povedala: večina ljudi sploh ni prebrala romana in pozna samo klasična mnenja – prešustnica, ubila se je, zapustila otroka in moža, varala ... Veliko je negativnih pogledov nanjo, mi pa se v to nismo podali zato, da jo očrnimo. Ogromno je vzročno-posledičnih povezav, ki pripeljejo do zapletov in razpletov. Najlažje je soditi, ko vidiš končno fazo nečesa, težje pa je prelistati, kaj se je zgodilo eno leto prej, deset let prej, ker takrat šele vidiš, kako je vse povezano in kako ena sama akcija požene kroglo, ki v nadaljevanju samo raste in za sabo potegne cel kup drugih dogodkov, s tem pa izgubiš nit do točke, kjer se je vse skupaj sploh začelo. Torej je obsojanje in kazanje s prstom najbolj očiten pokazatelj nerazumevanja. Z razumevanjem pa človek dobi vpogled v določene stvari, kar pa menim, da smo s to predstavo dosegli. Kljub temu pa je marsikateri moški iz dvorane prišel misleč: »Joj, ta Emma, ubogi Bovary.«

Mislím, da se tu vidi predvsem razlika med romanom, ki je napisan bolj z moškega vidika, in predstavo, ki pokaže situacijo z vidika ženske. Ko sem se jaz pogovarjala s svojimi prijateljicami o predstavi, so bile vse navdušene.

Vsi so navdušeni. Eni v sebi začutijo aspekt Emme, s katerim se poistovetijo, drugi pa aspekt Charlesa. Odvisno je od njihovih izkušenj, odnosov, starosti. Izkušnje prinesejo razumevanje, čeprav se mi zdi, da izkušnje bolj zapirajo naša razumevanja. Človek si misli, da nekaj razume, vendar ne. Tudi Charles je po svoje žrtev. Žrtev svoje matere, ki mu ni dovolila, da zadiha. Je žrtev odsotnega očeta, očeta, ki je vanj polagal visoke upe, namesto da bi se z njim dejansko ukvarjal.

Kakšen vtis pa so pustili ostali liki, na primer Léon in Rodolphe?

Vito je to izpeljal tako krasno. Zelo je odvisno, kdo dela lik. Jaz sem bila zelo vesela, da je to bil prav Vito, ker je bolj telesni tip igralca – veliko da na gib, telesni izraz. Je zelo zaupanja vreden, ko si z njim na odru. Ima nekaj zelo očarljivega v sebi. Mislim, da je kemija stekla. Sicer je čutiti razliko med likoma, saj smo Rodolpha prikazali zelo fizično, kot nekakšen ples, pri Léonu pa deluje kot poezija, kot izmenjava nečesa, kar je neizrečeno, kot nekaj, kar bi lahko bilo uresničeno, vendar ni bil ne pravi čas ne pravi kraj. Zato smo srečanje med Emmo in Léonom v kočiji po ulicah Rouena prikazali kot akcijo ljubezni, rojstva in hkrati smrti. Léona smo delali kot njeno ljubezen. On je prvi, s katerim se Emma prebudi. V času, ko se ne vidita, se zaplete z Rodolphom. Ob ponovnem snidenju pa je Léon že odrastel, doštudiral, se preizkusil z ženskami, vendar je med njima ostalo nekaj, kar se pred leti ni realiziralo. Njuna zgodba me vedno znova gane. Pri Rodolphu pa se čuti prebujanje telesa, sle, mesenosti, zavedanja, da je telo tisto, ki lahko dela stvari, ki lahko zadiha. Prebujen duh mora biti v ravno tako prebujenem telesu. V tem smislu se je Emmin duh prebudil z Léonom in se kasneje lahko manifestiral v prebujenem telesu z Rodolphom. Po tem, ko imaš prebujenega duha in prebujeno telo, pa se znova pojavi Léon, da se lahko zgodi smrt.

Charles pa se vam ne zdi nič posebnega?

Charles je izhod iz domače hiše. Emma je bila v samostanu, kjer je spoznala Jezusa in ljubezenske romane z močnimi, velikimi ženskami, ki so spreminjale svet. Nato se vrne domov in skrbi za domačijo in očeta, kar naenkrat pa se pojavi nek moški na konju, ki celo pozdravi zlomljeno nogo njenega očeta. Charles je bil njena vstopnica v svet, ni se zavedala, da se bo zafrknila, ona misli, da je to to. Ko nimaš izbire in se pojavi človek, ki bi lahko uresničil vse, o čemer si sanjala ... Vse to lahko prilepiš na človeka, vendar to ni on. Sčasoma spoznaš, da si svojo lastno famo nalepil na nekoga drugega. Iz tega razloga tudi večina odnosov propade: zaradi pričakovanj, ki so nastala zaradi naše iluzije, vizije, projekcije, ne vidiš pa, koga imaš dejansko pred sabo. Ta oseba je lahko zares lepa, ampak ti si fiksiran na svojo idejo o tem človeku. Tu se potem zgodi propad te iluzije, ki jo je Emma nadela Charlesu. Na začetku predstave se eden drugemu smejimo, izmenjujemo si poglede in ni čutit zamer. Vprašanje je, kje smo mi na začetku predstave. Kje smo mi, ko imam jaz monolog? A je to menjava časov, menjava prostorov? A gre za Charlesa in Emmo, ki sta zdaj mrtva in

v večnosti par? Charles in Emma sta v večnosti par. Enako kot je delo *Gospa Bovary* nesmrtno, enako sta Charles in Emma Bovary za vedno mož in žena. Ko si z nekom za vedno v določenem odnosu, si bolj sproščen in se lažje nasmeješ neki situaciji iz preteklosti: »Ha ha, se spomniš takrat, ko sem te varala? Ali pa takrat, ko si hotel domov s plesa, ker so te žulili čevlji in ti hrana ni bila všeč?« Mi smo vzpostavljali tudi ljubeč odnos med Charlesom in Emmo, ki je prisoten od začetka do konca predstave.

Še nekaj vprašanj za Arno. Kako ste vedeli, da želite postati igralka?

Tako, da mi je to povedal nek mamin prijatelj.

Se vam zdi, da ste kot mlada igralka dovolj opazni?

Moji kolegi me, ne glede na to, kje delajo, poznajo. Dejstvo je, da v Novi Gorici delam že šest let, tako da me tu še najbolj poznajo. Če pa sprašuješ, ali grem lahko v trgovino, ne da bi me kdo ustavljal za podpise, je odgovor: da, lahko grem.

Kaj vam pomenijo nagrade, ki ste jih prejeli za svoje delo?

Nagrado dobiš, ko si nanjo pripravljen, ko si dovolj zrel, da jo prejmeš. To je fascinantno vendar nagrade ne dobiš takrat, ko je nisi zmožen sprejeti. Nagrada je samo cvet poleg tega, kar si že prej dobil: spoznanje, izkušnjo, večjo mero zaupanja vase, večjo mero spoštovanja do kolegov, večjo mero kreativne potence ... Nagrada je samo nekaj, kar te lahko še dodatno poboža. Pravo nagrado dobiš na tistem mestu, kjer se zgodi – na vajah, na predsavah. Tam dobiš pravi feedback. Nagrada je samo gesta, ki si jo sposoben sprejeti.

Kakšne cilje imate za prihodnost?

Nameravam se usmeriti malo bolj v avtorske projekte. O tem razmišljam že nekaj časa in mislim, da je to nekaj, kar defenitivno potrebujem. Moram se trenirati in uriti tudi v tem, ne samo v klasičnem smislu teatra. Mislim pa, da lahko v katerem koli projektu, za katero koli vlogo naredim največ, in to z radostjo, zaupanjem, potrpljenjem. Kar se teatra tiče, me prihodnost ne skrbi, saj je gledališče moj življenjski sopotnik.

Se počutite, da je to tisto, kar ste si želeli, da je to vaša sanjska služba?

Da, nedvomno imam sanjsko službo. Lahko se dva meseca ukvarjam s temami, ki so tako naše. Zdaj delamo *Ondino* in se lahko sprašujem o

ljubezni, kaj je to brezpogojna ljubezen ... Lahko se spoznavam skozi literaturo in skozi ekipe, skozi konstalacije v zasedbi, skozi to, da sem vsakič, ko delam, veliko v Novi Gorici. Moje življenje je v Ljubljani, vendar je hkrati tudi tukaj, tako da ves čas iščem pravo ravnovesje, da se povsod počutim kot doma, sprejeto.

Obstaja vloga, ki bi rekli, da vas je zaznamovala?

Pri Bovaryjevi se mi je zgodil ta klik, da sem nehala sami sebi lagati, da zdaj igram. Zdi se mi, da sem vedno delala kar se da iskreno, vendar sem v momentu, ko je prišlo do projekta *Gospa Bovary*, očitno bila že toliko zrela, da sem spustila še eno blokado, ki sem jo morala spustiti pri sebi. Dovolila sem si čustvovati, biti prisotna, igrati se na odru. Igralci se velikokrat skrivamo za maskami likov, temu se tudi reče manierizem – imaš manire, ki te odlikujejo, na primer geste, način govora na odru. Najlažje se je s tem zakriti in od tam lahko počneš kar hočeš. Da bi to spustil in vstopil v interakcijo z gledalcem, soigralcem, samim seboj, v procesu in na predstavi malo bolj čist, z neko redukcijo tega nepotrebne balasta, ... Za to moraš imeti pogum. Moraš si znati dovoliti biti pogumen. To sem spoznala pri Emmi Bovary. Moraš si dovoliti biti dober, dovoliti biti spoštovanja vreden, dovoliti ljubiti. To so prekrasne stvari. Zato je to defenitivno moja prelomnica, ki mi je olajšala delo v prihodnosti. Naučiš se nečesa in zaradi tega lažje sprejmeš sebe. Ko pa začneš sprejemati sebe, se začneš imeti rad. Ko začneš imeti sebe rad, začneš imeti rad druge. Takrat res lahko nastajajo samo lepe stvari. Zaveš se, da kot igralec nisi samo nosilec kostuma in teksta, ki ga govoriš, temveč si nosilec neke misli iz ozadja, ki je tebi lastna. Ne glede na to, kaj delam, je vedno Arnina misel zraven, moja spoznanja, moja vedenja, moje razumevanje, moje sprejemanje sebe. V tem smislu je to zelo odgovorno delo in s pomočjo projektov, ki so sledili *Gospe Bovary*, sem se začela zavedati, da se ta velika odgovornost kaže s tem, kaj misliš, ko si na odru. Oder ni prostor, da razmišljaš o svojih problemih, ali da se ubadaš s stvarmi, ki so popolnoma nepotrebne. Oder je prostor, kjer širiš samo dobro, ne glede na temo. Vse delaš z namenom, da ljubiš publiko in ji želiš dobro. Ko se vzpostavi neka interakcija, ki je na negovornem nivoju, na energetske nivoju, publika to zazna. In ko se občinstvo počuti sproščeno, lažje razume in, ko razume, se lažje zgodi klik, ki je za publiko zelo pomemben.

Je igra torej nekaj, kar bi priporočali poskusiti?

Menim, da je čisto vseeno, s čim se ukvarjaš. Lahko se ukvarjaš z

umetnostjo ali neumetnostjo, vendar je vse, kar počneš, lahko kreativno. Kreacija se dogaja v srcu, v emociji, v namenu. Če je dober namen, kreiraš področje za dobro voljo, dobro komunikacijo, ti dejansko kreiraš boljši svet.

Pogovarjala se je Neja Vičič

VIDEO